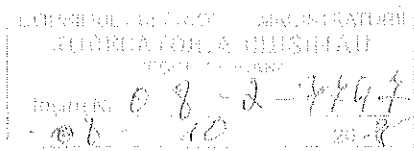

JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU
(sediul Ciocana)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, 24/1, MD-2044
E-mail: jci@justice.md; Tel.: /+373 22/ 42-53-22; 34-41-07
www.instante.justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Strada Alexandru Lăpușneanu 28, Chișinău
MD-2004

CONFIDENȚIAL

Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana), Vă expediază copiile cauzei nr. 10-1117/2025 prin Încheierea din 06.07.2025 privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

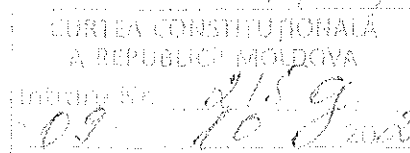
Anexe:

- ~ Plângere în ordinea art. 313 Cod de procedură penală al Republicii Moldova + anexe plângere.....1 – 30 file.
 - ~ Materialele prezentate de procuror în ordinea art. 313 Cod de procedură penală al Republicii Moldova.....31 – 76 file.
 - ~ Cerere privind ridicarea excepției de Neconstituționalitate + Sesizare privind excepția de neconstituționalitate.....77 – 92 file.
 - ~ Încheiere.....93 – 96 file.
- Total pe 96 file.**

Președinte interimar al Judecătoriei mun. Chișinău,
Constantin Damaschin, _____

Grefier: Dorin Mocanu

Tel

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii împuterniciți.
Dacă l-ați recepționat din greșeală, vă rugăm să ne anunțați neîntârziat.

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹

Persoană juridică

1. Denumire și sediu BC „Moldindconbank” S.A., mun. Chișinău, str. Armenească 38, MD-2012
2. Numărul și data înregistrării IDNO 1002600028096, data înregistrării: 2001-06-20
3. Numele administratorului Președintele Comitetului de conducere Alexander Picker, Vicepreședintele Comitetului de conducere Denis Cheptine
4. Telefon și e-mail 022 57 67 17 , email: info@micb.md
5. Reprezentant Adrian Gurițanu, Olga Babără
6. Adresa reprezentantului (va fi anonimizată) :
7. Telefonul și e-mail-ul reprezentantului (vor fi anonimizate)

Instanța de judecată

1. Denumirea instanței de judecată/sediu Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
2. Judecător/complet de judecată Ana Bologan
4. Adresa instanței de judecată mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu nr.24/1
5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată jci@justice.md, (022) 42-53-22; 33-36-65; 34-41-07

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarul împuternicit.
Dacă l-ați recepționat din greșală, vă rugăm să ne anunțați neîntârziat.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun²

BC „Moldindconbank” S.A., prin intermediul sucursalei „Comrat” a acordat „S.I. Demir-Agro” SRL următoarele credite în baza contractelor de credit:

- nr. 2430 din 10.07.2019 în sumă de 2 000 000 USD cu scadența la 10.06.2021;
- nr. 2483 din 07.07.2020 în sumă de 1 000 000 USD cu scadența la 07.07.2021;
- Facilitate overdraft nr. 2844 din 07.07.2020, Acordul de utilizare a facilitatii overdraft cu nr.2844/20 din 12.11.2020 în sumă de 340 401 USD cu scadența la 10.01.2021;
- Facilitate overdraft nr. 2844 din 07.07.2020, Acordul de utilizare a facilitatii overdraft cu nr.2844/21 din 20.11.2020 în sumă de 83 034 USD cu scadența la 18.01.2021;
- Facilitate overdraft nr. 2844 din 07.07.2020, Acordul de utilizare a facilitatii overdraft cu nr.2844/22 din 16.12.2020 în sumă de 190 895.51 USD cu scadența la 13.02.2021;
- Facilitate overdraft nr. 2844 din 07.07.2020, Acordul de utilizare a facilitatii overdraft cu nr.2844/23 din 18.12.2020 în sumă de 86 094 USD cu scadența la 15.02.2021;
- Facilitate overdraft nr. 2844 din 07.07.2020, Acordul de utilizare a facilitatii overdraft cu nr.2844/24 din 21.12.2020 în sumă de 86 735 USD cu scadența la 18.02.2021;
- Facilitate overdraft nr. 2844 din 07.07.2020, Acordul de utilizare a facilitatii overdraft cu nr.2844/25 din 23.12.2020 în sumă de 182 840 USD cu scadența la 20.02.2021.

În vederea asigurării rambursării în termen a creditelor de către „S.I. Demir-Agro” S.R.L. au fost gajate bunurile imobile și mobile, inclusiv:

1) în baza contractului de gaj nr.3 din 19.12.2017, în redacția acordurilor adiționale nr.1 din 12.09.2018, nr.2 din 10.07.2019 și nr.3 din 07.07.2020 a fost gajată universalitatea stocurilor de mărfuri – producție agricolă la valoarea de piață în mărime de 17 427 000 MDL;

2) în baza contractului de gaj nr.2 din 19.12.2017, în redacția acordurilor adiționale nr.1 din 12.09.2018, nr.2 din 18.09.2018, nr.3 din 10.07.2019 și nr.4 din 07.07.2020 a fost gajată universalitatea creanțelor bănești nete/stocurilor la valoarea de gaj (valoarea de lichidare) de 44 000 000 MDL.

Prin răspunsul din 29.01.2021 „S.I. Demir-Agro” S.R.L. a informat BC „Moldindconbank” S.A. că bunurile gajate în special 6 000 tone de grâu au fost vândute la prețul total de 1 620 000 dolari SUA și exportate.

Drept consecință, BC „Moldindconbank” S.A. a sesizat organul de urmărire penală a SFS despre acțiunea ilegală de înstrăinarea bunurilor gajate, fiind pornită cauza penală nr.2021540035, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 251 CP.

Prin ordonanța din 05.04.2022 la cauza penală menționată au fost conexeate alte trei cauze penale și anume:

- nr.2021670193 pornită la 03.12.2021, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 252 alin.(2) lit.b) CP;
- nr.2022540028, pornită la 24.02.2022, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 244 alin.(2) lit.b) CP;
- nr.2016670064, pornită la 01.12.2016, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 46, 244 alin.(2) lit.b) CP.

Prin ordonanța procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Oxana Cazacu din 15.04.2022 (completată prin ordonanța din 10.08.2022) sub învinuire pe cauza penală nr.2021540035 a fost pus fost administrator al „S.I. Demir-Agro” S.R.L. - Serghei Vlah acțiunile lui fiind calificate în baza art. art. 42 alin.(2), art.244 alin.(2) lit.b), 251, 252 alin.(2) lit.b) CP.

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecății instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii împuterniciți.

Dacă l-ați recepționat din greșeală, vă rugăm să ne anunțați neîntârziat.

Pe cauza penală menționată, prin ordonanța procurorului din 05.08.2022, a fost pusă sub învinuire și persoana juridică SRL „S.I. Demir-Agro”, acțiunile acestora fiind calificate în baza art.244 alin.(2) lit.b) CP.

În cadrul cauzei penale nominalizate, BC „Moldindconbank” S.A. a fost recunoscută în calitate de partea vătămată și partea civilă, mărimea prejudiciului material cauzat fiind de 3 293 343,70 USD.

Prin Hotărârea Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 26.05.2021 (dosarul nr. 2i-6/2021) față de debitorul „S.I. Demir-Agro” SRL a fost intentat procesul de insolabilitate.

În cadrul procesului de insolabilitate, BC „Moldindconbank” S.A. a fost validată cu suma de 3 293 343,70 USD la categoria creanțe garantate, fiind garantată prin gajul/ipoteca asupra bunurilor mobile/imobile ce aparțin debitorului insolubil, în special tehnica agricolă (grapă cu discuri pentru livezi BDST-2,5, a.p. 2014, nr. de înmatriculare , grapă cu discuri pentru livezi BDST-2,5, a.p. 2016, nr. de înmatriculare , stropitoare tractată OPV – 2A (Agromașina), a.p. 2015, nr. de înmatriculare , stropitoare tractată OPV – 2A (Agromașina), a.p. 2014, nr. de înmatriculare , remorcă 2PTS-5, a.p. 2018, nr. de înmatriculare , tractor , a.p. 2014, nr. de înmatriculare , tractor MTZ-820, a.p. 2016, nr. de înmatriculare) și imobile - construcții - plantații multianuale (livada de măr și prun), situate în UTA Găgăuzia, satul Cazacalia.

În baza mandatului judecătoresc nr.12-515/2022 din 02.06.2022 eliberat de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana pe cauza penală nr.2021540035, asupra bunurilor debitorului insolubil „S.I. Demir-Agro” SRL, gajate în folosul BC „Moldindconbank” S.A. a fost aplicat sechestrul.

La data de 14.11.2024, în cadrul prezentării materialelor cauzei penale nr.2021540035, reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A. a înaintat cerere privind ridicarea sechestrului aplicat asupra bunurilor imobile și mobile ce aparțin SRL „S.I. Demir-Agro”, în proces de faliment, gajate în folosul Băncii.

Prin ordonanța procurorului în PCCOCS Ruslan Perevoznic, emisă la 15.11.2024 s-a respins cererea reprezentantului BC „Moldindconbank” S.A., invocându-se că în cadrul cauzei penale în calitate de partea civilă nu este doar BC „Moldindconbank” S.A. și pentru a nu leza dreptul celorlalți participanți la proces, măsura de ocrotire urmează a fi menținută până la adoptarea unei soluții pe caz.

Nefiind de acord cu ordonanța emisă, aceasta a fost contestată procurorului ierarhic superior.

Prin ordonanța din 04.04.2025 emisă de procurorul-șef al PCCOCS Victor Fortună plângerea BC „Moldindconbank” S.A. împotriva ordonanței din 15.11.2024 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Ulterior, ambele ordonanțe au fost contestate la judecător de instrucție, solicitându-se anularea acestora și obligarea procurorului să lichideze/înlăture încălcările comise cu dispunerea scoaterii sechestrului aplicat pe dosarul penal nr.2021540035, autorizat prin mandatul judecătoresc al Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-515/2022 din 02.06.2022 pe bunurile mobile și imobile ce aparțin debitorului insolubil SRL „S.I. Demir-Agro”.

În cererea și plângerile depuse am menționat că sechestrul aplicat asupra bunurilor debitorului insolubil SRL „S.I. Demir-Agro”, gajate în folosul BC „Moldindconbank” S.A., creează obstacole la inițierea procesului de valorificare a acestora în cadrul dosarului de insolabilitate, iar în consecință și la recuperarea creanțelor deținute de BC „Moldindconbank” S.A. în calitate de creditor garantat.

În calitate de temei au fost invocate prevederile alin.(2) art.115 din Legea insolabilității, potrivit căruia prin încheierea de intrare în faliment, instanța de insolabilitate va pronunța dizolvarea societății debitoare și *va dispune inclusiv valorificarea și lichidarea masei debitoare.*

La fel, potrivit alin.(1) art. 117 din Legea insolabilității, după intentarea procedurii falimentului, cu acordul expres al comitetului creditorilor sau, după caz, al adunării creditorilor,

lichidatorul valorifică și/sau lichidează *neîntârziat*, în condiții cât mai avantajoase și în momentul cel mai potrivit, masa debitoare. Termenul de valorificare și/sau de lichidare a masei debitoare *nu va depăși 2 ani de la intentarea procedurii falimentului*.

Lichidarea patrimoniului și distribuirea produsului rezultat a fost dispusă și de instanța de insolvabilitate prin încheierea nr.2i-34/2023 din 26.09.2024 prin care s-a intentat procedura falimentului, încheierea care este *irevocabilă, executorie și obligatorie pentru toate persoane*.

Astfel, lichidatorul debitorului insolubil este obligat atât prin lege cât și prin încheierea judecătorească din 26.09.2024 să inițieze neîntârziat procedura de valorificare a masei debitoare, care include bunurile gajate în folosul BC „Moldindconbank” S.A..

Așa cum am menționat supra, BC „Moldindconbank” S.A. are calitate atât de creditor garantat în cadrul procesului de insolvabilitate, creanța validată constituind suma de 3 293 343,70 USD cât și calitatea de parte vătămată și partea civilă cu prejudiciu de aceeași sumă.

Deși procurorul în ordonanța prin care s-a respins cererea băncii privind ridicarea sechestrului nu indică cine este partea civilă în folosul căreia se menține sechestrul aplicat, din materialele cauzei penale prezentate pentru cunoștință, constatăm că este vorba despre Serviciul Fiscal de Stat, iar suma solicitată a fi încasată de la SRL „S.I. Demir-Agro” și persoane vinovate este de 42 022 448 lei.

Aferent creanței pretinse de SFS, urmează de menționat, că la data de 12.05.2025, de către instanța de insolvabilitate în procedura căreia se află dosarul de insolvabilitate față de SRL „S.I. Demir-Agro” a emis încheierea nr.2i-34/2023 prin care s-a declarat ca fiind tardivă și s-a restituit fără a fi examinată contestația depusă de SFS împotriva tabelului definitiv al creanțelor SRL „S.I. Demir-Agro” în privința neinclunderii creanțelor sale în tabelul definitiv al creanțelor. Astfel, este cert că în cadrul procesului de insolvabilitate creanța solicitată de SFS a fi validată în mărime totală de 67 439 609,51 lei **NU A FOST VALIDATĂ** și la moment suma prejudiciului cauzat statului prin infracțiunea incriminată lui S. Vlah este una incertă și litigioasă.

În pofida acestui fapt, procurorii refuză să ridice sechestrul aplicat invocând că urmează a fi reparat inclusiv acest prejudiciu incert, o poziție care în opinia noastră este una neîntemeiată.

Urmează să menționăm că în cadrul dosarului penal nr.2021540035, cerere privind ridicarea sechestrului aplicat asupra bunurilor debitorului insolubil SRL „S.I. Demir-Agro” a fost depusă și de lichidatorul Marcel Lungu. Cererea acestuia la fel a fost respinsă de procurori, ordonanțele respective fiind contestate la judecător de instrucție.

C. Obiectul sesizării³

Prezenta sesizare are drept obiect de exercitare a controlului constituționalității:

- art.75 alin.(1) lit.d) din Legea insolabilității în partea omisiunii legiuitorului de reglementare a faptului, că din momentul intentării procesului de insolabilitate sechestrul și alte interdicții aplicate asupra masei debitoare în cadrul cauzelor penale pendinte la data intentării procesului de insolabilitate, se anulează de drept, iar aplicarea sechestrelor și altor limitări asupra bunurilor proprietate a debitorilor aflați în procese pendinte de insolabilitate, inclusiv cele rezultate din cauzele penale, pot fi aplicate în exclusivitate de către instanța de insolabilitate,

și

- art.210 din Codul de procedură penală în partea lipsei de reglementare a faptului, că sechestrul asupra bunurilor din patrimoniul debitorului insolabil se anulează de drept din momentul intentării procesului de insolabilitate față de acesta, iar aplicarea sechestrelor asupra patrimoniului debitorilor aflați în procese pendinte de insolabilitate, poate fi efectuată în exclusivitate de către instanța de insolabilitate.

Prevederile legale actuale în redacția în vigoare lezează dreptul de proprietate al debitorului insolabil și al creditorilor validați pe dosarul de insolabilitate, iar ca rezultat, are ca efect încălcarea principiului concursual al stingerii creanțelor și cel al celerității procesului de insolabilitate, ceea ce este în contradicție cu principiile constituționale, limitând drepturile și libertățile persoanei și sunt în contradicție cu prevederile art. 4, 7, 16, 20, 23, 46, 54 din Constituția Republicii Moldova.

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale *ratione materiae*. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii imputerniciți.

Dacă l-ați recepționat din greșală, vă rugăm să ne anunțați neîntârziat.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Întru argumentarea poziției, considerăm ca fiind pertinent aplicarea următorului cadru normativ:

1. Prevederi relevante ale Constituției

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nicio lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

Articolul 54 **Restrângerea exercițiului unor drepturi** **sau al unor libertăți**

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 72 **Categorii de legi**

(3) Prin lege organizează se reglementează:

i) regimul juridic general al proprietății și al moștenirii;

Articolul 127 **Proprietatea**

(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

2. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului:

Preambul

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei, (...) hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri menite să asigure garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală, au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1 **Obligația de a respecta drepturile omului**

Înaltele Părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei Convenții;

Articolul 6 **Dreptul la un proces echitabil**

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va

hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Articolul 17

Interzicerea abuzurilor de drept

Nicio dispoziție din prezenta Convenție nu poate fi interpretată ca autorizând unui stat, unui grup sau unui individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau libertăților recunoscute de prezenta Convenție, sau de a aduce limitări acestor drepturi și libertăți, decât cele prevăzute de această Convenție.

3. Prevederi relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului:

Articolul 8

Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin constituție sau lege.

4. Prevederi relevante ale Codului de procedură civilă:

Articolul 1.

Raporturile reglementate de legislația procedurală civilă

Legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum și a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod și de alte legi.

Articolul 2.

Legislația procedurală civilă

(1) Procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționale, de prezentul cod și de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului cod.

(2) În caz de coliziune între normele prezentului cod și prevederile Constituției Republicii Moldova, se aplică prevederile Constituției, iar în caz de discordanță între normele prezentului cod și cele ale unei alte legi organice, se aplică reglementările legii adoptate ulterior.

(3) Dacă prin tratatul internațional la care Republica Moldova este parte sunt stabilite alte norme decât cele prevăzute de legislația procedurală civilă a Republicii Moldova, se aplică normele tratatului internațional dacă din acesta nu rezultă că pentru aplicarea lor este necesară adoptarea unei legi naționale.

(4) Legislația procedurală civilă stabilește modalitatea de judecare a cauzelor în acțiuni civile ce rezultă din raporturi juridice civile, familiale, de muncă, locative, funciare, ecologice și din alte raporturi juridice, a cauzelor cu procedură specială și cu procedură în ordonanță

(simplificată), precum și a celor care apar în legătură cu executarea actelor instanței judecătorești și actelor altor autorități.

Articolul 4.

Sarcinile procedurii civile

Sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Articolul 5.

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

(2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

(3) Renunțarea uneia dintre părți la dreptul de a se adresa în judecată prin încheierea în prealabil a unei convenții nu are efect juridic, cu excepția cazurilor de încheiere, în condițiile legii, a unei convenții arbitrale.

Articolul 6.

Modalitățile de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime

Instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Articolul 12.

Soluționarea cauzelor civile în temeiul legislației Republicii Moldova

(1) Instanța judecătorească soluționează cauzele civile în temeiul Constituției Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, al hotărârilor Curții Constituționale, al legilor organice și ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al decretelor Președintelui Republicii Moldova, al hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale și ale autorităților administrației publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanța aplică uzanțele dacă acestea nu contravin ordinii publice și bunelor moravuri.

(2) Dacă, la judecarea cauzei civile, se constată că o lege sau un alt act normativ nu corespunde unei legi sau unui alt act normativ cu o putere juridică superioară, instanța aplică normele legii sau ale altui act normativ care are putere juridică superioară.

(3) În cazul inexistenței normei de drept care să reglementeze raportul litigios, instanța judecătorească aplică norma de drept care reglementează raporturi similare (analogia legii), iar în lipsa unei astfel de norme, se conduce de principiile de drept și de sensul legislației în vigoare (analogia dreptului). Nu se admite aplicarea prin analogie a normei de drept care derogă de la dispozițiile generale, restrînge drepturi sau stabilește sancțiuni suplimentare.

(4) Dacă în tratatul internațional la care Republica Moldova este parte sînt stabilite alte reglementări decât cele prevăzute de legislația internă, instanța, la judecarea cauzei, aplică reglementările tratatului internațional.

Articolul 22.

Egalitatea în fața legii și a justiției

(1) Justiția în cauzele civile se desfășurează pe principiul egalității tuturor persoanelor, independent de cetățenie, rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială, serviciu, domiciliu, loc de naștere, precum și al egalității tuturor organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, subordonare, sediu și de alte circumstanțe.

(2) Privilegiile procesuale ale persoanelor care beneficiază de imunitatea răspunderii civile se stabilesc de prezentul cod și de alte legi, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 355.

Competența jurisdicțională a instanțelor judecătorești în cauzele de declarare a insolvenței

Cererea de declarare a insolvenței se depune la judecătoria competentă în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale altor legi.

5. Prevederi relevante ale Legii insolvenței:

Articolul 2

Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

masă debitoare – bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolvență, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sunt pasibile de executare silită;

Articolul 39

Componența masei debitoare

(1) Masa debitoare cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolvență, precum și cele pe care acesta le dobândește și le recuperează pe parcursul procesului.

Articolul 75

Alte efecte

(1) Din momentul intentării procedurii de insolvență:

d) sechestrarea patrimoniului debitorului, alte măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolvenței/lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens se anulează de drept și se aplică în exclusivitate numai de către instanța de judecată care a intentat procedura de insolvență.

Articolul 115

Condițiile intrării în faliment

(2) Instanța de insolvență va pronunța, prin încheierea de intrare în faliment, dizolvarea societății debitoare și va dispune:

- a) desemnarea unui lichidator, stabilirea atribuțiilor acestuia;
- b) valorificarea și lichidarea masei debitoare.

6. Prevederi relevante ale Codului de procedură penală

Articolul 203

Punerea sub sechestru

(1) Punerea sub sechestru a bunurilor este o măsură procesuală de constrângere, care constă în inventarierea bunurilor și interzicerea proprietarului sau posesorului de a dispune de ele, iar în caz de necesitate, de a se folosi de aceste bunuri. După punerea sub sechestru a conturilor și a depozitelor bancare sînt încetate orice operațiuni în privința acestora.

Articolul 210

Scoaterea bunurilor de sub sechestru în procesul penal

(1) Bunurile se scot de sub sechestru prin hotărîrea organului de urmărire penală sau instanței dacă, în urma retragerii acțiunii civile, modificării încadrării juridice a infracțiunii incriminate bănuیتului, învinuitului, inculpatului ori din alte motive, a decăzut necesitatea de a menține bunurile sub sechestru. Instanța de judecată, judecătorul de instrucțiune sau procurorul, în limitele competenței lor, ridică sechestrul asupra bunurilor și în cazurile în care constată ilegalitatea punerii acestora sub sechestru de către organele de urmărire penală fără autorizația respectivă.

(2) Organul de urmărire penală sau instanța de judecată este în drept să mențină bunurile sub sechestru și după încetarea procesului penal, scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau achitarea persoanei, în termen de o lună de la rămînerea definitivă a hotărîrii respective.

(3) Bunurile se scot de sub sechestru cînd persoana juridică a executat amenda de interes public stabilită în acordul judiciar de interes public și a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unui sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Pretinsa încălcare a art. 6, art.13 și art.17 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, precum și a următoarelor articole din Constituția RM: art. 4, 7, 16, 20, 23, 46, 54, 72, 127.

La moment, în lipsa de reglementare a faptului că sechestrul penal asupra masei debitoare se anulează de drept din momentul intentării procesului de insolabilitate, iar în cadrul unui proces de insolabilitate pendinte necesitatea aplicării sechestrului ce rezidă dintr-o cauză penală urmează a fi apreciată în exclusivitate de către instanța de insolabilitate, duce la încălcarea caracterului judiciar, colectiv și concursual, unitar și general, egalitar, de remediu sau, după caz, de executare silită, precum și a principiului celerității procesului, iar ca rezultat creditorii nu își pot recupera mijloacele bănești cu titlu de creanțe validate.

Potrivit art. 75 alin. (1) lit. d) al Legii insolabilității, din momentul intentării procedurii de insolabilitate, sechestrarea patrimoniului debitorului, alte măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolabilității/lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens se anulează de drept și se aplică în exclusivitate numai de către instanța de judecată care a intentat procedura de insolabilitate.

Totodată, art. 115 alin. (2) al Legii insolabilității prevede că instanța de insolabilitate va pronunța, prin încheierea de intrare în faliment, dizolvarea societății debitoare și va dispune:

- a) desemnarea unui lichidator, stabilirea atribuțiilor acestuia;
- b) valorificarea și lichidarea masei debitoare.

Astfel, scopul inițierii unui proces de insolabilitate față de un debitor, constă în instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit, fapt menționat în art. 1 alin. (1) al Legii insolabilității.

Înalta Curte Constituțională, în jurisprudența sa a observat că scopul general al Legii insolabilității constă în satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit (articolul 1 alin. (1) din Lege). Acest scop general ține de asigurarea stabilității și a disciplinei financiare în economia de piață (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Lekić v. Slovenia* [MC], 11 decembrie 2018, § 106). În situații în care există o deteriorare a economiei de piață din cauza unui număr mare de societăți comerciale inactive și insolvente poate fi nevoie ca statul să acționeze astfel încât să evite prejudicierea ireparabilă a economiei și să consolideze securitatea juridică și încrederea participanților la procesul economic. Asigurarea stabilității și a disciplinei financiare în economia de piață contribuie la bunăstarea economică a țării, care reprezintă un scop legitim, permis de articolul 54 alin. (2) din Constituție (HCC nr. 16 din 9 iunie 2020, § 61, HCC nr. 8 din 05 aprilie 2022, § 55).

Legea insolabilității cuprinde o serie de definiții ale conceptelor pe care le utilizează, fiind identificate următoarele noțiuni:

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unui sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

- *procedură a falimentului* – procedură de insolvabilitate concursoală colectivă și egalitară care se aplică debitorului în vederea lichidării patrimoniului acestuia pentru acoperirea pasivului;

- *procedură colectivă* - procedură în care creditorii recunoscuți și validați participă împreună la urmărirea și la recuperarea creanțelor lor, în modalitățile prevăzute de prezenta lege.

Procedura de insolvabilitate, în actuala reglementare și în doctrina juridică, este o procedură judiciară, colectivă și concursuală, unitară și generală, egalitară, de remediu sau, după caz, de executare silită.

Caracterul judiciar al procesului de insolvabilitate se regăsește în prevederile art. 5 al Legii insolvabilității, potrivit căruia instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. (...) Instanța pe al cărei rol se află cauza de insolvabilitate examinează din oficiu toate circumstanțele relevante cauzei. (...) În competența instanței de insolvabilitate intră controlul judecătoresc asupra activității administratorului provizoriu, administratorului insolvabilității și/sau lichidatorului, procesele și cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolvabilitate.

Caracterul colectiv constă în faptul că, în urma intentării procesului de insolvabilitate, fie la inițiativa debitorului, fie la inițiativa creditorilor, fie la cererea oricărei alte persoane interesate sau instituții prevăzute de lege (Comisia Națională a Pieței Financiare, etc.), orice urmărire silită individuală încetează, ea nemaiputând continua. Altfel spus, procedura de insolvabilitate este concelativă pentru că îi obligă pe toți creditorii debitorului față de care s-a dispus intentarea acestei proceduri să se reunească într-o singură procedură comună.

Caracterul concursual al procesului de insolvabilitate semnifică acea trăsătură a procesului, potrivit căreia interesele patrimoniale ale creditorilor vor fi satisfăcute nu în mod individual, ca în procedura de executare silită reglementată de Codul de executare, ci proporțional, conform ordinii stabilite de Legea insolvabilității, creditorii venind în concurs în cadrul aceleiași proceduri în care își vor depune spre validare creanțele. Cu alte cuvinte, procesul de insolvabilitate asigură o reparare echitabilă și justă a prejudiciilor suferite de creditorii prin intrarea debitorului lor sub incidența instituției insolvenței, în sensul că sumele realizate în cadrul procedurii colective vor fi repartizate către creditorii proporțional cu ponderea pe care o are creanța deținută în totalul masei credale. Procedura este concursuală pentru că interesul individual al fiecărui creditor intră în concurență cu interesele celorlalți creditorii.

Caracterul unitar semnifică faptul că în cadrul procesului de insolvabilitate are loc urmărirea tuturor bunurilor aflate în patrimoniul debitorului, atât cele existente la data intentării procesului colectiv, cât și cele ieșite în mod fraudulos și readuse în patrimoniul său, adică spre deosebire de procedura execuțională de drept comun, care are ca obiect unul sau mai multe bunuri din patrimoniul urmăritului, procesul de insolvabilitate se aplică "averii debitorului", adică masei debitoare, art. 39 alin. (1) al Legii insolvabilității definind această noțiune ca totalitatea bunurilor debitorului la data intentării procesului de insolvabilitate, precum și cele pe care acesta le dobândește și le recuperează pe parcursul procesului.

Caracterul general constă în faptul că debitorul va fi supus unei singure proceduri reglementată de prevederile Legii insolvabilității, fie că este cea generală, fie simplificată, la care vor veni în concurs toți creditorii săi care și-au manifestat această dorință în condițiile prescise de lege.

Caracterul egalitar al procesului de insolvabilitate decurge din caracterul colectiv și concursual, întrucât toți creditorii interesați participă la procedura reglementată de lege, constituindu-se masa credală, urmând ca ei să fie satisfăcuți deodată și proporțional cu mărimea creanțelor deținute, în ordinea de prioritate stabilită de lege, indiferent de natura creanțelor și de interesul public sau privat reprezentat de creditorii.

Caracterul de remediu sau, după caz, de executare silită a procesului de insolvabilitate rezidă din faptul că Legea insolvabilității pune la îndemâna creditorilor un instrument eficace

pentru a-și putea recupera creanțele deținute față de debitor, fie prin restructurare, fie prin faliment, adică executarea silită a bunurilor ce compun averea falitului prin intermediul forței coercitive a statului.

În conformitate cu *Principiile elaborate de Banca Mondială* în anul 2001 privind procedurile de insolvență, pe baza studiului și analizei comparate a sistemelor de drept existente, se consideră că *scopul procedurilor de insolabilitate* va putea fi atins inclusiv dacă:

- se realizează o integrare a lor armonioasă în sistemul legislativ național al respectivului stat;
- se asigură maximizarea valorii activelor debitorului;
- se oferă soluții rapide, eficiente și imparțiale pentru finalizarea procedurii;
- se asigură un tratament corect și echitabil creditorilor situați pe aceeași poziție, inclusiv celor străini;
- se asigură o supraveghere judiciară sau de altă natură în vederea prevenirii manipulării procedurii sau comiterii de abuzuri;
- se conferă procedurii de insolabilitate transparență și previzibilitate;
- se păstrează rigoarea ordinii de prioritate legală a creanțelor.

Astfel, prin încheierea instanței de insolabilitate din 26 septembrie 2024, Judecătoria Comrat, sediul Central a desemnat lichidatorul, fiindu-i delegate atribuțiile de valorificare și lichidare a masei debitoare.

Una dintre atribuțiile lichidatorului desemnat de instanța de judecată, potrivit art. 66 alin. (1) lit. j) din Legea insolabilității, este **organizarea și vânzarea la licitații sau prin negocieri directe a bunurilor din patrimoniul debitorului în conformitate cu prezenta lege.**

Prevederile art.117-133 din Legea insolabilității descriu procedura de efectuare a lichidării bunurilor din averea debitoare de către lichidator, **sub controlul instanței de insolabilitate care l-a desemnat**, fără a face nicio referire la modalitatea în care s-ar putea proceda, în eventualitatea în care asupra bunurilor din averea debitoare ar fi instituită o măsură asigurătorie care are ca efect, conform legii de procedură penală, indisponibilizarea bunului.

Rezumând, din cuprinsul dispozițiilor Legii insolabilității menționate anterior, rezultă că procedura falimentului este o procedură de lichidare a bunurilor din averea debitorului, efectuată de către lichidator sub controlul instanței de insolabilitate, la care toți creditorii participă împreună la urmărirea și recuperarea creanțelor lor.

În ceea ce privește măsura asigurătorie instituită în vederea reparării prejudiciului părții civile sau a recuperării cheltuielilor judiciare, după cum rezultă chiar din cuprinsul dispozițiilor art. 203 alin. (2) din Codul de procedură penală, scopul acesteia este de a crea părții civile un avantaj patrimonial, în vederea executării obligațiilor ce ar putea decurge din rezolvarea acțiunii în cadrul procesului penal, respectiv crearea unui avantaj patrimonial în vederea recuperării cheltuielilor judiciare. Un astfel de avantaj patrimonial este reprezentat de menținerea bunului în proprietatea celui ce urmează a fi obligat prin soluționarea laturii civile a procesului penal, prin instituirea unei măsuri asigurătorii.

Prin urmare, efectul de indisponibilizare la care face referire Codul de procedură penală vizează **împiedicarea vânzării bunului de bunăvoie** de către cel vizat de măsura sechestrului, nu pe cea în care vânzarea bunului se realizează silit, chiar și prin intermediul unei proceduri concursuale.

În condițiile în care bunurile vizate de măsura sechestrului asigurător aparțin unei persoane aflate în procedura falimentului, un astfel de avantaj patrimonial nu mai poate fi menținut, dat fiind faptul că dispozițiile Legii insolabilității nu instituie niciun tratament privilegiat în ceea ce privește creanța unei părți civile din cadrul unui proces penal.

Dimpotrivă, procedura de insolabilitate/falimentului este o procedură concursuală, colectivă și egalitară, ceea ce înseamnă că toți creditorii participă în vederea valorificării creanțelor, conform ordinii de prioritate prevăzute de Legea insolabilității. În cauza de față, legea civilă, este reprezentată de Legea insolabilității, dat fiind faptul că o executare silită de drept

comun împotriva unei persoane aflate în procedura insolvenței este suspendată de drept, potrivit art. 75 alin. (1) lit. d) din lege.

Prin urmare, regulile de drept civil aplicabile sunt cele prevăzute de Legea insolabilității, urmând a fi completate, în măsura compatibilității lor cu procedura insolabilității, de dispozițiile Codului civil și ale Codului de procedură civilă.

Existența măsurilor asigurătorii înființate în cadrul unui proces penal asupra bunurilor unei persoane juridice, anterior intentării procedurii de faliment, în vederea confiscării speciale, a reparării pagubei produse prin infracțiune sau garantării executării cheltuielilor judiciare, nu poate suspenda procedura de lichidare a masei debitoare prevăzută de Legea insolabilității, în ceea ce privește bunurile sechestrate.

Mai mult ca atât, potrivit art. 117 alin. (12) al Legii insolabilității, bunurile înstrăinate de administratorul insolabilității/lichidator în exercițiul atribuțiilor sunt libere, în temeiul prezentei legi, de orice grevare, precum ipotecă, garanție reală imobiliară, rezervă a proprietății sau alt drept de retenție de orice fel ori măsuri asigurătorii, și conțin garanție contra evicțiunii.

Nicio dispoziție legală a Codului de procedură penală ori a Codului de procedură civilă nu declară ca fiind inalienabile ori inesizabile bunurile asupra cărora a fost instituit un sechestrul asigurător penal ori bunurile indisponibilizate, ceea ce presupune, implicit, că regimul juridic al unui bun grevat de o astfel de măsură nu este incompatibil cu derularea unei proceduri excepționale, inclusiv procedura concursuală prevăzută de legislația insolabilității.

Prin urmare, măsurile asigurătorii dispuse în cadrul unui proces penal nu determină indisponibilizarea bunurilor, ci doar împiedică încheierea unui act voluntar. Or, în cazul procedurii de faliment, actele încheiate nu sunt voluntare, întrucât sunt îndeplinite de lichidatorul desemnat de instanța de judecată și sunt supuse controlului de legalitate al judecătorului care examinează cauza de insolabilitate și al instanței de apel.

Cu alte cuvinte, procedura de faliment, fiind una judiciară, prin excelență, desfășurată sub controlul de legalitate al instanței de insolabilitate, nu implică în totalitate voința debitorului în ceea ce privește modalitatea concretă de valorificare a bunurilor sale în scopul acoperirii creanțelor. Această procedură presupune o înstrăinare/vânzare silită a bunurilor.

O măsură asigurătorie dispusă în procesul penal are scopul de a împiedica sustragerea de către proprietar a bunurilor sale de la o eventuală valorificare silită sau, în sens larg, de la valorificarea gajului general al creditorilor săi, precum și de a împiedica ascunderea, distrugerea, înstrăinarea acestor bunuri a căror executare silită s-ar putea face ulterior, după obținerea titlului executoriu (adică a sentinței penale privind obligarea inculpatului la repararea pagubei produse părții civile, obligarea la plata unei amenzi penale, obligarea la plata cheltuielilor judiciare).

Conform art. 75 alin. (1) lit. d) al Legii insolabilității, din momentul intentării procedurii de insolabilitate, sechestrarea patrimoniului debitorului, alte măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolabilității/lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens se anulează de drept și se aplică în exclusivitate numai de către instanța de judecată care a intentat procedura de insolabilitate.

Potrivit art. 46 alin. (1) al Constituției, dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate, iar alin. (4) prevede că bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții *pot fi confiscate numai în condițiile legii*.

Cu referire la incidența art. 46 din Constituție se menționează că în lipsa de reglementare a faptului că sechestrul penal asupra masei debitoare se anulează de drept din momentul intentării procesului de insolabilitate, iar în cadrul unui proces de insolabilitate pendinte necesitatea aplicării sechestrului ce rezidă dintr-o cauză penală urmează a fi apreciată în exclusivitate de către instanța de insolabilitate, duce la încălcarea caracterului judiciar, colectiv și concursual, unitar și general, egalitar, de remediu sau, după caz, de executare silită, precum și a principiului celerității procesului, iar ca rezultat creditorii nu își pot recupera mijloacele bănești cu titlu de creanțe

validate, iar cheltuielile procesului de insolabilitate se majorează pe perioada întregului proces penal.

În jurisprudența sa, Înalta Curte a concluzionat ca fiind o "așteptare legitimă" dreptul de a obține un bun (la caz recuperarea creanțelor), aceasta fiind protejat de dispozițiile art. 46 din Constituție și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană. Curtea Europeană a menționat, în jurisprudența sa, că deși art. 1 din Protocolul nr. 1 se referă doar la bunurile existente ale unei persoane și nu creează un drept de a dobândi bunuri, în unele circumstanțe, "așteptarea legitimă" de a obține un bun se poate bucura de protecția art. 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea *Béláné Nagy v. Ungaria*, 13 decembrie 2016, § 74) (HCC nr. 8 din 05 aprilie 2022, § 46).

Totodată, potrivit art. 54 din Constituție, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

La caz, omisiunile legislative din actualele prevederi ale art. 75 alin. (1) lit. d) din Legea insolabilității și art. 210 Cod de procedură penală, prin:

- menținerea pe perioada întregului proces de insolabilitate a sechestrelor penale aplicate până la intentarea procesului de insolabilitate asupra bunurilor masă debitoare a celor insolabili;
- aplicarea sechestrelor penale de către organul de urmărire penală și judecătorul de instrucție asupra bunurilor incluse în masa debitoare a debitorului aflat în proces de insolabilitate pendinte, eludând competențele exclusive ale instanței de insolabilitate,

aduc atingere atât dreptului de proprietate a creditorilor la speranța legitimă de a-și recupera creanțele pecuniare din patrimoniul debitorului, cât și dreptului de proprietate a debitorului, deoarece generează cheltuieli ale procesului de insolabilitate care se acoperă în prealabil din patrimoniul debitorului, astfel diminuându-se potențialul economic de satisfacere cât mai eficientă a creanțelor masei, garantate și chirografare în respectivul proces.

Totodată se menționează, că în activitatea sa jurisdicțională, Curtea Constituțională s-a expus asupra necesității aprecierii proporționalității între prevederile legale prin care se simplifică modalitatea de examinare a anumitor categorii de litigii, cu riscul reducerii din garanțiile acordate de Constituție (*a vedea HCC nr. 8, 26 aprilie 2018, § 63 precum și HCC nr. 7, 19 martie 2019, §48*) Or, în acest context, Curtea Constituțională a menționat, că "(...) o procedură simplificată și lipsită de contradictorialitate, urmărește, prin sine, realizarea scopului decongestionării instanțelor și al economiei de resurse. Totuși, acest fapt nu justifică reducerea din atribuții, și așa limitare, pe care le are debitorul în această procedură."

Exact în aceeași măsură urmează a fi abordat caracterul disproporționat și în prezenta spetă.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului consideră că nicio persoană nu ar trebui să fie autorizată să se bazeze pe dispozițiile Convenției pentru a submina sau distruge idealurile și valorile unei societăți democratice. Prin urmare, pentru a garanta stabilitatea și eficacitatea unui sistem democratic, statul poate fi obligat să ia măsuri specifice pentru a se proteja.

De fiecare dată când un stat intenționează să invoce principiul „democrație capabilă să se apere” pentru a justifica ingerința în drepturile persoanei, acesta trebuie să evalueze cu atenție sfera de aplicare și consecințele măsurii în cauză, pentru a se asigura că se realizează echilibrul sus-menționat [*a se vedea Zdanoka împotriva Letoniei (MC)*, nr. 58278/00, pct. 99 și 100, *CEDO 2006-1V*].

De menționat este și faptul, că în ceea ce privește existența unui drept, Curtea reamintește că trebuie să se ia ca punct de plecare dispozițiile din legislația națională relevantă și interpretarea pe care instanțele interne o dau acestora [*Masson și Van Zon împotriva Țărilor de Jos*, 28 septembrie 1995, pct. 49, seria A nr. 327-A; *Roche împotriva Regatului Unit (MC)*, nr. 32555/96,

pct. 120, CEDO 2005-X; Boulois împotriva Luxemburgului (MC), nr. 37575/04, pct. 91, CEDO 2012; Al-Dulimi și Montana Management INC. împotriva Elveției (MC), nr. 5809/08, pct. 97, CEDO 2016, și celelalte trimiteri citate; Baka împotriva Ungariei (MC), nr. 20261/12, pct. 101, CEDO 2016; și Parohia Greco-Catolică Lupeni și alții împotriva României (MC), nr. 76943/11, pct. 71, CEDO 2016 (extrase), și celelalte trimiteri citate].

Art.6 § 1 din Convenție nu asigură „drepturilor și obligațiilor” niciun conținut material specific în ordinea juridică a statelor contractante: Curtea nu poate crea, prin interpretarea art. 6 § 1, un drept material care nu are niciun temei legal în statul respectiv (*a se vedea, de exemplu, Fayed împotriva Regatului Unit, 21 septembrie 1994, pct. 65, seria A nr. 294-B, Roche, citată anterior, pct.119, și Boulois, citată anterior, pct. 91*).

Totodată, în pct. 105 al Hotărârii pronunțate în cauza Regner împotriva Republicii Cehie (Cererea nr. 35289/11) Curtea a subliniat, că dreptul național, deși nu îi recunoaște unui individ un drept subiectiv, în schimb, îi conferă dreptul la o procedură de examinare a cererii sale, solicitând instanței competente să se pronunțe asupra unor capete de cerere, cum ar fi o decizie arbitrară, un abuz de putere sau vicii de procedură (*Van Marie și alții împotriva Țărilor de Jos, 26 iunie 1986, pct. 35, seria A nr. 101, precum și, mutatis mutandis, Kôk împotriva Turciei, nr. 1855/02, pct. 36, 19 octombrie 2006*).

Acesta este cazul anumitor decizii pentru care administrația dispune de o putere pur discreționară de a acorda sau de a refuza un avantaj sau un privilegiu, legea conferind persoanei în cauză dreptul de a formula o acțiune în justiție, instanța putând să pronunțe anularea deciziei în cauză în cazul în care constată caracterul ilegal al acesteia.

În astfel de cazuri, art.6 § 1 din Convenție este aplicabil cu condiția ca avantajul sau privilegiul respectiv, odată acordat, să creeze un drept civil. Prin urmare, în contextul normelor și raționamentelor expuse supra, consider că sintagma ”efectiv lucrată și confirmată documentar” din art.25 alin.(6) al Legii insolvențabilității, încalcă atât dreptul la apărare prevăzut de art. 26 din Constituție, cât și art. 6 al CEDO.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit cu titlu de principiu, că procedura de examinare a cauzelor în instanța de judecată trebuie să fie prevăzută de lege, pentru a se putea garanta respectarea dreptului la un proces echitabil (a se vedea în acest sens, *Coeme și alții vs. Belgia, 22 iunie 2000, § 102*).

Curtea Constituțională în jurisprudența sa anterioară a declarat neconstituțională omisiunea reglementării anumitor aspecte procesuale penale și civile (a se vedea *HCC nr.17 din 19 mai 2016, HCC nr.19 din 03 iulie 2018, HCC nr. 8 din 05 aprilie 2022*).

Prin contrapunerea actualelor prevederi ale art. 75 alin. (1) lit. d) al Legii insolvențabilității și art. 210 Cod de procedură penală cu omisiunile legislative invocate supra rezultă că legiuitorul a neglijat normele tehnicii legislative, iar actualele reglementări sunt contrare reglementărilor naționale și internaționale sus invocate.

În acest sens, prin Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Înalta Curtea a reținut că: ”Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, în caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile, într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează asupra obligației statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.”

Art. 134 din Constituție stabilește expres că Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova care garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separației puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Relevantă este și practica Curții Europene a Drepturilor Omului, care în *cauza Rotaru vs. România*, a concluzionat că *"o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie, poate apela la consultanța de specialitate – să își corecteze conduita"*, iar în *cauza Sunday Times vs. Regatul Unit*, Curtea Europeană a decis că *"(...) cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat"*.

De asemenea, la pct.61 al Hotărârii nr.17 din 19 mai 2016, Înalta Curte a reiterat că conținutul actului normativ trebuie să permită persoanei interesate să prevadă în mod rezonabil conduita pe care trebuie să o adopte, claritatea și previzibilitatea fiind elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme. De asemenea, legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.

Respectiv, fiind în prezența lipsei de previzibilitate și certitudine a normei, în virtutea rolului său de garant al supremației Constituției, Înalta Curte nu poate ignora viciul de neconstituționalitate existent, deoarece tocmai acest viciu generează, *eo ipso*, încălcarea dreptului constituțional al persoanei de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, încălcă dreptul de proprietate al creditorilor și al debitorului și îi lezează la dreptul la speranța legitimă de obținere a recuperării creanțelor validate și de stingere cât mai rapidă și mai eficientă a tuturor cheltuielilor procesului de insolabilitate, care implicit constituie o speranță la proprietatea sa. Or, Înalta Curte, în virtutea art. 134 al Constituției, garantează supremația acesteia, ceea ce presupune, printre altele conformitatea întregului drept cu Constituția.

CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

12. Prin prezenta sesizare, se solicită Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității:

- **art. 75 alin. (1) lit. d) din Legea insolabilității** în partea omisiunii legiuitorului de reglementare a faptului, că din momentul intentării procesului de insolabilitate sechestrul și alte interdicții aplicate asupra masei debitoare în cadrul cauzelor penale pendinte la data intentării procesului de insolabilitate, se anulează de drept, iar aplicarea sechestrului și altor limitări asupra bunurilor proprietate a debitorilor aflați în procese pendinte de insolabilitate, inclusiv cele rezultate din cauzele penale, pot fi aplicate în exclusivitate de către instanța de insolabilitate,

și

- **art. 210 din Codul de procedură penală** în partea lipsei de reglementare a faptului, că sechestrul asupra bunurilor din patrimoniul debitorului insolabil se anulează de drept din momentul intentării procesului de insolabilitate față de acesta, iar aplicarea sechestrului asupra patrimoniului debitorilor aflați în procese pendinte de insolabilitate, poate fi efectuată în exclusivitate de către instanța de insolabilitate.

care vin în contradicție cu principiile constituționale, limitând drepturile și libertățile persoanei și sunt în contradicție cu prevederile art. 4, 7, 16, 20, 23, 46, 54 din Constituția Republicii Moldova.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

Copiile procurii, ordinului de angajare și extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice privind BC „Moldindconbank” S.A.

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷**DECLARAȚIE**

Subsemnata Olga Babără, acționând în interesele BC „Moldindconbank” S.A., declară pe propria onoare că informațiile prezentate în prezenta sesizare în fața Curții Constituționale sunt veridice.

Cu respect,

Reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A.

Director Departamentului credite problematice

Olga BABĂRĂ

Digitally signed by Babără Olga
Date: 2025.10.03 10:36:54 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Ex.: A. Gurițanu

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

Dosar nr.10-1117/2025
I-25013391-12-10-21052025-1

ÎN C H E I E R E

06 octombrie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana

Judecătorul de instrucție Bologan Ana, a examinat în lipsa părților, cererea reprezentantului petiționarei BC „Moldindconbank” SA, Olga Babără, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării plângerii depusă de către reprezentantul petiționarei BC „Moldindconbank” SA, Olga Babără, în condițiile art. 313 Cod de procedură penală împotriva actelor organului de urmărire penală,

A C O N S T A T A T:

La data de 20.05.2025, reprezentantului petiționarei BC „Moldindconbank” SA, Olga Babără a înaintat în instanța de judecată plângere, în condițiile art. 313 Cod de procedură penală, împotriva ordonanței procurorului din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ruslan Perevoznic, din 15.11.2024 prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de ridicare a sechestrului aplicat în cauza penală nr. 2021540035 pe bunurile mobile și imobile proprietate a S.R.L. „S.I. Demir Agro” și împotriva ordonanței procurorului-șef interimar al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Victor Furtuna, din 04.04.2025, prin care s-a respins plângerea reprezentantului BC „Moldindconbank” SA, Olga Babără împotriva ordonanței procurorului din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ruslan Perevoznic, din 15.11.2024.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 26.05.2025 examinarea cauzei a fost fixată pentru data de 19.06.2025, fiind ulterior amânată examinarea cauzei pentru data de 04.07.2025.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 04.07.2025, a fost dispus transmiterea plângerii depuse de BC Moldincombank împotriva ordonanței procurorului adjunct al Procurorului șef al PCCOCS Victor Furtună din 04.04.2025, prin care a fost respinsă plângerea petiționarului BC Moldincombank, și împotriva ordonanței procurorului în PCCOCS Perevoznic Ruslan din 15.11.2024, în cadrul cauzei penale nr. 2021540035 (Dosar nr. 10-1117/2024, judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana), Ana Bologan, în vederea examinării posibilității de conexare a plângerii respective cu plângerea lichidatorului „S.I.DEMIR-AGRO” S.R.L., administrator autorizat Lungu Marcel, împotriva ordonanței procurorului adjunct interimar al procurorului șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Bobrov Vladislav din 15.01.2025, privind respingerea plângerii depuse în interesele „S.I.DEMIR-AGRO” S.R.L., și împotriva ordonanței procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Perevoznic Ruslan din 27.12.2024, privind admiterea parțială a cererii depuse în interesele „S.I.DEMIR-AGRO” S.R.L., privind respingerea cererii cu privire la ridicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile, în cadrul cauzei penale nr. 2021540035, cu număr manual 10-260/2024.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, din 06.10.2025 s-a respins conexarea plângerii depuse de BC Moldincombank împotriva ordonanței procurorului adjuncț al Procurorului șef al PCCOCS Victor Furtună din 04.04.2025, prin care a fost respinsă plângerea petiționarului BC Moldincombank, și împotriva ordonanței procurorului în PCCOCS Perevoznic Ruslan din 15.11.2024, în cadrul cauzei penale nr. 2021540035 (Dosar nr. 10-1117/2024) cu plângerea lichidatorului „S.I.DEMIR-AGRO” S.R.L., administrator autorizat Lungu Marcel, împotriva ordonanței procurorului adjuncț interimar al procurorului șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Bobrov Vladislav din 15.01.2025, privind respingerea plângerii depuse în interesele „S.I.DEMIR-AGRO” S.R.L., și împotriva ordonanței procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Perevoznic Ruslan din 27.12.2024, privind admiterea parțială a cererii depuse în interesele „S.I.DEMIR-AGRO” S.R.L., privind respingerea cererii cu privire la ridicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile, în cadrul cauzei penale nr. 2021540035, cu număr manual 10-260/2024.

La data de 03.10.2025, reprezentantului petiționarei BC „Moldindcombank” SA, Olga Babără a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizare a Curții Constituționale în vederea efectuării controlului de constituționalitate a prevederilor art. 210 din Codul de procedură penală și art. 75 alin. (1) lit. d) din Legea insolvenței.

Studiind temeiurile de fapt și de drept invocate în cerere și raportându-le, per ansamblu, condițiilor speței, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării cauzei, reieșind din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 7 din Cod de procedură penală, (3) În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. (3¹) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Alineatul (3²) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune în termen de 5 zile prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei. Însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile procesuale de constrângere. Instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională în termen de 5 zile de la data emiterii încheierii. (3³) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile indicate la alin.(3¹), instanța de judecată refuză, prin încheiere, ridicarea excepției de neconstituționalitate. Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau,

după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond. (3⁴) Ridicarea excepției de neconstituționalitate în procedura controlului judiciar al procedurilor prejudiciare nu suspendă examinarea cererilor, a demersurilor, a plângerilor și a recursurilor.

Instanța reține că excepția de neconstituționalitate reprezintă o procedură de inițiere de către instanțele ordinare de judecată, la inițiativa părților sau din oficiu, a controlului conformității unei legi sau a unui alt act normativ, cu normele constituționale. Ea reflectă existența raportului triunghiular între partea aflată în proces, instanța de judecată, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea, și Curtea Constituțională, chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Edictarea și aplicarea corectă, uniformă și în spiritul principiilor constituționale a legii reprezintă pilonul statului de drept, iar, în consecință, excepția de neconstituționalitate constituie o garanție constituțională a drepturilor și libertăților conferite cetățenilor pentru apărarea lor împotriva unor eventuale abateri ale legiuitorului prin instituirea unor norme contrare Constituției.

Conform art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova: Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În conformitate cu pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Efectuînd controlul cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, sub aspectul întrunirii cumulative a condițiilor stabilite de art. 7 alin. (3¹) Cod de procedură penală, judecătorul reține că prevederile art. 210 Cod de procedură penală și a art. 75 alin. (1) lit. d) al Legii insolvabilității au constituit obiect de examinare în cadrul sesizării nr. 95g/2025, existînd o decizie de inadmisibilitate din 12 august 2025.

Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la pct. 82.

Totodată, instanța remarcă că, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În această ordine de idei, instanța reține că art. 210 din Codul de procedură penală și art. 75 alin. (1) lit. d) din Legea insolvabilității, formează obiectul controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova și pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016.

Concomitent, se atestă că în conformitate cu pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, sesizarea înaintată de către reprezentantul

petiționarului întrunește condiția că norma vizată poate fi supusă controlului constituționalității, ori aceste chestiuni au tangență directă cu soluționarea cauzei.

În cauza Ivanciuc vs Romania (decizia nr.18624/03), fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției Europene, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar (Coëmeșialții v. Belgia, cererile nr.32492/96, 32547/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 și 33210/96, § 114, și Wynen v. Belgia, cererea nr.32576/96, § 41)”.

De asemenea, instanța reține că prevederile art.6 din Convenție nu garantează dreptul ca o instanță națională sau internațională să fie sesizată cu o chestiune prejudiciară. În același timp, față de sistemul de drept ucrainean, în care persoanele fizice nu pot sesiza direct instanța constituțională, ci numai prin intermediul instanțelor de fond, care au o marjă de apreciere în privința sesizării, Curtea Europeană a statuat că instanțele au omis să analizeze cererea reclamantei din punctul de vedere al compatibilității cu dispozițiile constituționale și, prin urmare, ignorând acest aspect, deși el era specific, important și pertinent, au determinat încălcarea dispozițiilor art.6 § 1 din Convenție Europene.

Urmare a celor invocate, instanța găsește necesar a admite cererea reprezentantului petiționarei BC „Moldindconbank” SA, Olga Babără, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a dispoziției art. 210 din Codul de procedură penală, și a dispoziției art. 75 alin. (1) lit.d) din Legea insolabilității

În temeiul celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 7, 41, Cod de procedură penală, art. 135 din Constituția Republicii Moldova, în acord cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, instanța de judecată –

D I S P U N E:

Se admite cererea reprezentantului petiționarei BC „Moldindconbank” SA, Olga Babără, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării plângerii depusă de către reprezentantul petiționarei BC „Moldindconbank” SA, Olga Babără, în condițiile art. 313 Cod de procedură penală împotriva actelor organului de urmărire penală.

Se ridică excepția de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității articolului 210 din Codul de procedură penală și a articolului 75 alin. (1) lit.d) din Legea insolabilității.

Se remite în adresa Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizarea reprezentantului petiționarei BC „Moldindconbank” SA, Olga Babără.

Încheierea separat nu este susceptibilă căilor de atac, însă poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Ana Bologan